

POSUDEK VEDOUcíHO DIPLOMOVÉ PRÁCE

Jméno diplomanta/diplomantky:	Daniela Nováčková
Téma práce:	Kolektivní žaloby ve vybraných právních systémech z pohledu ochrany spotřebitele
Rozsah práce:	161.366 znaků včetně mezer
Datum odevzdání práce:	10. 4. 2023

1. Aktuálnost (novost) tématu

Téma posuzované DP je nepochybně aktuální, neboť se týká právě probíhající transpozice směrnice EU 2020/1828 o zástupných žalobách na ochranu kolektivních zájmů spotřebitelů, resp. nyní již existujících právních úprav v této oblasti. Pro české právo, které kolektivní odškodnění spotřebitelů na základě zástupné žaloby dosud neumožňovalo, se navíc jedná i o téma nové, kontroverzní a živě diskutované.

2. Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody

Problematika řešená v DP může být nahlédnuta z řady perspektiv a právnímu výzkumu mohou být podrobeny různé její aspekty. Náročnost zpracování tedy závisí na zvoleném zacílení výzkumu a z něj plynoucí metody. V případě posuzované DP lze konstatovat, že autorka přistoupila k tématu originálně a současně velmi efektivně z hlediska přesného zacílení výzkumu, které ji umožnilo vyhnout se řadě teoreticko-polemických aspektů, které se na zkoumanou problematiku vážou. Nespadla tudíž do pasti bezbřehého popisování teoretických, historických, právně-filozofických, legislativních, ústavně-právních, legislativně-technických nebo aplikačních problémů, které zástupné žaloby v kolektivních řízeních vyvolávají a velmi srozumitelně a pragmaticky si stanovila přesný cíl i metodu zkoumání. V takto vymezeném rámci pak prokázala potřebné znalosti teorie i zkoumané právní úpravy, jakož i odborné diskuse aktuálně vedené o její podobě.

3. Formální a systematické členění práce

Práce je členěna velmi přehledně, již její podrobný obsah dobře vede čtenáře a odráží logiku, dle níž autorka postupovala: definovala hlavní pojmy, vymezila klíčové problémy (či hlavní aspekty) právní úpravy z pohledu spotřebitele, podrobila jasně strukturované analýze tři legislativní texty, provedla zcela srozumitelně a průkazně srovnání, a nakonec vyvodila závěry.

Po stránce čistě formální je práce napsána dostatečně kvalitním a současně srozumitelným odborným jazykem, bez nadměrně rušivých chyb a překlepů. DP bez zbytku splňuje formální náležitosti i co se týče Obsahu, seznamu pramenů, abstraktu a poznámkového aparátu.

4. Vyjádření k přednostem a nedostatkům práce

Za největší klad práce je možno považovat již výše naznačenou zacílenost, jasnost a efektivnost stanovených výzkumných otázek a metody nalezení odpovědí na ně. Autorka v tom byla na jedné straně zcela původní a samostatná, dokonce se pustila do vlastního sběru empirických dat a názorů a na druhé straně se velmi pragmaticky držela v mantinelech, které jí umožnily vystříhat se úskalí plynoucích z rozsahu a komplexnosti zkoumané problematiky. Díky tomu přinesla vlastní pohled na zvolenou výseč této problematiky, v určité míře přímo a originálně rozmnožila existující poznání.

Svůj výzkum navíc podala zcela srozumitelně, důsledně, až didakticky jasně. I čtenář neobeznámený s danou problematikou by neměl mít problém získat z posuzované DP potřebné poznání.

V tom, jak si autorka svůj výzkum stanovila a vymezila, bezpochyby dosáhla zamýšlených cílů a její závěry jsou dostatečně podložené a zajímavé.

U specificky pojatého výzkumu, jako je tento, je samozřejmě možné vést polemiky o tom, zda zvolená metoda i rozsah zkoumaných pramenů dostatečně odrážejí problematiku v potřebné šíři a všech rozhodujících právních aspektech. Autorka sama v práci přiznává, že její práce zůstává uzavřena v teorii, zkoumá jinak řečeno „law in books“ a cíleně nechává mimo svůj rámec reálné aspekty fungování, tedy „law in action“. Vyhýbá se tudíž analýze rozhodovací praxe, soustředí se na to, co zákony teoreticky umožňují, aniž by se ptala, zda a nakolik ve prospěch spotřebitele skutečně fungují. Některé problémy pouze naznačuje – jako možnou neústavnost určité podoby režimu opt-out -, aniž by se jim dále věnovala. Nedomnívám se však, že by to bylo vzhledem k rozsahu a možnostem DP na škodu. Naopak, spatřuji klad v autorčině disciplíně, s níž udržela svůj výzkum ve stanovených (byť pro někoho možná úzkých) mantinelech, nerozptylovala svou pozornost a důsledně srovnávala to, co si ve svém záměru vytyčila. Samozřejmě, u práce vyšší úrovně, tj. rigorózní či disertační, by již bylo nutné vyjít za tyto úzké rámce a věnovat se i souvisejícím formálně-právním i prakticko-právním otázkám.

Nakonec lze zmínit drobné formulační i pravopisné nedostatky, jako např. na str. 28, kde nesouhlasí poměr 7 z 8 a následný 2 z 8 nebo na str. 4, kde Portugalsko a Polsko *přijalo...* ale *neimplementovali* (!). Jde však o jednotlivosti, které příliš neruší při četbě jinak velmi jasně, srozumitelně a korektně podané práce.

Celkově posuzovanou DP hodnotím jednoznačně kladně, doporučuji ji k obhajobě a navrhuji – při zvládnutí ústní obhajoby – hodnotit stupněm výborně.

5. Kritéria hodnocení práce

Splnění cíle práce	ANO
Samostatnost při zpracování tématu včetně zhodnocení práce z hlediska plagiátorství	ANO
Logická stavba práce	ANO
Práce se zdroji (využití cizojazyčných zdrojů) včetně citací	Na velmi dobré úrovni
Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)	Na velmi dobré úrovni
Úprava práce (text, grafy, tabulky)	Na velmi dobré úrovni
Jazyková a stylistická úroveň	Na velmi dobré úrovni

6. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

Doporučení/nedoporučení práce k obhajobě	DOPORUČUJI K OBHAJOBĚ.
Navržený klasifikační stupeň	VÝBORNĚ

Otázky k obhajobě:

1. Nepovede kompromisní charakter nové směrnice EU, která v 7 z 8 Vámi hodnocených aspektů nechává členským státům „volnou ruku“, k existenci velmi rozdílných národních právních prav s následným efektem *forum shopping* v případech žalob proti nadnárodně působícím společnostem? Obsahuje směrnice nějaké pojistky proti tomuto vývoji?
2. Lze skutečně zálohu ve výši až 20 % hodnoty sporu, kterou může polský soud nařídit, považovat za nevýznamnou procesní překážku? Uvažujeme-li o agregaci nároků tisíců spotřebitelů, může taková záloha dosáhnout i vyšší desítek milionů zlotých... Máte nějaká zjištění ohledně toho, jak je tato možnost soudu v Polsku využívána a s jakými důsledky?

V Praze dne 17. 4. 2023

Václav Šmejkal

doc. JUDr. Václav Šmejkal, Ph.D.
vedoucí diplomové práce